

PANKIEWICZ

TADEUSZ

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ
Delegatura w Olsztynie

Polski farmaceuta i osoba niosąca bezinteresowną pomoc uciemnionym.

Jego apteka „Pod Orłem” stała się symbolem zaangażowania Polaków w ratunek skazanych na zagładę Żydów.

Pochodzący z położnego nad Dniestrem niewielkiego Sambora, Tadeusz Pankiewicz swój przyszły fach odziedziczył po ojcu.

Urodził się 1908 r. jako najmłodszy z trójki potomstwa Józefa i Marii. Jego ojciec prowadził lokalną aptekę, lecz wkrótce po narodzinach syna zdecydował o przenosinach rodziny do krakowskiego Podgórza. Tam też Tadeusz ukończył miejscowe gimnazjum, po zdanej maturze natomiast podjął studia farmaceutyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1930 r. rozpoczął pracę w rodzinnej aptece przy placu Zgody 18.

Od 1 września 1939 r. nastął tragiczny czas dla Rzeczypospolitej i jej obywateli.

Po wybuchu wojny Tadeusz Pankiewicz przedostał się do Lwowa. Wkrótce jednak na powrót znalazł się w Krakowie, gdzie został aresztowany przez Niemców i osadzony w więzieniu przy ul. Montelupich. Po zwolnieniu z końcem 1939 r. kontynuował pracę farmaceuty.

Apteka – Pomoc - Ratunek

Dzisiaj apteka „Pod Orłem” stanowi świadectwo faktycznego ratunku, jakiego podczas wojny Polacy udzielali represjonowanej ludności żydowskiej. Wykorzystując zaistniałą sytuację, jej właściciel czynnie włączył się bowiem w pomoc mieszkańcom krakowskiego getta. Za sprawą Tadeusza Pankiewicza schronienie w pomieszczeniach apteki otrzymywali ukrywający się lub poszukiwani Żydzi; jednocześnie, dostęp do leków pozwalał potajemnie zaopatrywać w nie najbardziej potrzebujących. Apteka „Pod Orłem” dla wielu okazała się azylem nadziei i szansą doczekania lepszego jutra.

Tadeusz Pankiewicz przeżył wojnę. W okresie „ludowej” Polski inwigilowany przez komunistyczną Służbę Bezpieczeństwa, nie wyraził zgody na współpracę. Zmarł w 1993 r.

„Pod Orłem”

W chwili utworzenia „dzielnicy żydowskiej” stałem się nieoczekiwanie jej mieszkańcem, jako właściciel apteki pod „Pod Orłem” – wspominał po latach Pankiewicz. Gdy bowiem w marcu 1941 r. niemieckie władze okupacyjne utworzyły w Krakowie getto, apteka „Pod Orłem” znalazła się za jego murami. Polski farmaceuta – zrzędzeniem losu i graniem na zwłokę – prowadził swoją placówkę przez kolejne, wojenne lata.

**Setki ofiar dzikich zbirów
W tej aptece ocalały.
Pamiętajmy – ta „niezwykła”
Ta „Pod Orłem” – godna chwały.**

- Ignacy Nikorowicz

Za działalność i poświęcenie na rzecz ratowania Żydów, w 1983 r. Instytut Yad Vashem uhonorował Tadeusza Pankiewicza tytułem Sprawiedliwego wśród Narodów Świata.